

1° ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Όνοματεπώνυμο:.....

Μετρικές σχέσεις στο τρίγωνο

9.1 Ορθές προβολές

Ας θεωρήσουμε μία ευθεία ϵ και ένα σημείο A που δεν ανήκει σε αυτή. Το ίχνος A' της καθέτου που φέρουμε από το A προς την ϵ το λέμε **ορθή προβολή** ή απλώς **προβολή** του A στην ευθεία ϵ .

Ανοίξτε το αρχείο [Πίνακας](#) και μέσω του geogebra κάντε τις παρακάτω κατασκευές.

Κατασκευή

Αν το σημείο είναι σημείο της ευθείας, π.χ. το B , τότε ως προβολή του B' πάνω στην ϵ θεωρούμε το ίδιο το B .

Κατασκευή

Τέλος ορθή προβολή του τμήματος $\Gamma\Delta$ πάνω στην ευθεία ϵ λέμε το τμήμα $\Gamma'\Delta'$ που έχει ως άκρα τις ορθές προβολές Γ' , Δ' των άκρων Γ , Δ , αντίστοιχα, του τμήματος $\Gamma\Delta$ πάνω στην ϵ .

Κατασκευή

Θεώρημα I

Σε κάθε ορθογώνιο τρίγωνο, το τετράγωνο μιας κάθετης πλευράς του είναι ίσο με το γινόμενο της υποτεινούσας επί την προβολή της πλευράς αυτής στην υποτεινούσα.

Ανοίξτε το αρχείο [pithagoras1.html](#) πειραματιστείτε και παρατηρήστε τα τρίγωνα.

Απόδειξη

Έστω λοιπόν ένα ορθογώνιο τρίγωνο $AB\Gamma$ και Δ η προβολή της κορυφής A στην υποτεινούσα $B\Gamma$. Θέλουμε να αποδείξουμε ότι **$AB^2 = B\Gamma \cdot B\Delta$ και $A\Gamma^2 = B\Gamma \cdot \Gamma\Delta$.**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Πόρισμα

Σε κάθε ορθογώνιο τρίγωνο, ο λόγος των τετραγώνων των κάθετων πλευρών του είναι ίσος με το λόγο των προβολών τους πάνω στην υποτεινούσα.

Ανοίξτε το αρχείο [pithagoras2.html](#) πειραματιστείτε και παρατηρήστε τα τρίγωνα.

Απόδειξη

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Θεώρημα ΙΙ (Πυθαγόρειο)

Σε κάθε ορθογώνιο τρίγωνο, το άθροισμα των τετραγώνων των κάθετων πλευρών του είναι ίσο με το τετράγωνο της υποτεινούςας.

Απόδειξη

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ένα ορθογώνιο τρίγωνο ΑΒΓ (Α = 1L) έχει ΑΒ=6 και ΑΓ=8. Ποιο το μήκος της διαμέσου ΑΜ;
- Αν ο λόγος των κάθετων πλευρών ενός ορθογώνιου τριγώνου είναι 4, τότε ο λόγος των προβολών τους στην υποτεινούσα είναι :
α. 2   β. 4   γ. 16   δ. 1/4

Κυκλώστε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση και αιτιολογήστε την απάντησή σας.

.....
.....
.....

- Ένα ορθογώνιο τρίγωνο έχει κάθετες πλευρές ίσες με 9 cm και 12 cm. Η πλευρά ισόπλευρου τριγώνου που έχει ίση περίμετρο με το ορθογώνιο τρίγωνο είναι:
α. 10 cm   β. 12 cm   γ. 13 cm   δ. 14 cm.

Κυκλώστε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση και αιτιολογήστε την απάντησή σας.

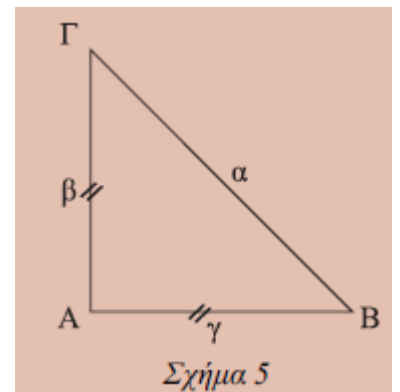
.....
.....
.....

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Αν το τρίγωνο ΑΒΓ είναι ορθογώνιο και ισοσκελές, τότε

$$\alpha = \sqrt{2}\beta .$$

Απόδειξη

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΣΧΟΛΙΟ

Η εφαρμογή αυτή αποδεικνύει την ύπαρξη τμημάτων με άρρητο λόγο. Είναι αξιοσημείωτο ότι ενώ είναι αδύνατη η μέτρηση με το υποδεκάμετρο τμημάτων άρρητου μήκους, ωστόσο είναι ακριβής ο προσδιορισμός τους με γεωμετρικές κατασκευές.